

[z] projekti

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

registrirani korisnici

tražilica

ZNANSTVENI PROJEKTI

novosti ↓

zprojekti ↓

prijave ↓

pomoć ↓

prijave

Pregled projekata u radu

Neregistrirani korisnik

[Pregled projekata u radu](#)
[Pregled programa u radu](#)
[Arhiv projekata](#)
[Svibor \(1990. - 1995.\)](#)

DETALJI

Šifra projekta 119-0000000-1285

Naziv projekta Kognicija i percepcija u zmija

Voditelj Zoran Tadić

Ustanova Prirodoslovno-matematički fakultet, Zagreb

Naziv programa
Znanstveno područje Društvene znanosti

Prosudbena skupina Biologija

Sažetak Zmije su skupina gmazova koji nemaju nogu, a evolucija je zbog toga na poseban način oblikovala njihov percepcijski svijet. One su predatori koje se tijekom lova uglavnom oslanjaju na vomeronazalno osjetilo, njuh, a djelomično i na dodir te na vid. Pokazalo se da zmije otrovnice, nakon predatorskog, otrovnog ugriza, u pokusima u kojima im se na odabir ponude otrovani i neotrovani plijen, obično odabiru otrovani plijen jer on, osim što imobilizira ili ubije plijen, kemijski mijenja žrtvu, tako da ona zmiji postaje prepoznatljivija. Naši pilot pokusi pokazuju da ako se se, nakon ugriza miša, zmiji ponudi i riba, u oko 60% slučajeva zmije odabiru ribu. Ovim istraživanjima želimo pokazati da odabir ribe ima važnu evolucijsku funkciju, jer predstavlja percepcijski atavizam od pretka koji se hranio ribom. On može biti važan za objašnjenje tzv. mosasaurske hipoteze postanka zmija. Ta hipoteza tvrsi da su zmije postale od velikih vodenih gmazova - mosasaura, a ne od fosorijalnih (podzemnih) guštera kako to tvrdi tzv. gušterska hipoteza evolucije zmija. Za mosasaursku hipotezu postoji uglavnom nekoliko paleontoloških dokaza, ali ne postoji niti jedan koji bi se oslanjao na poščanje. Većina zmija, kada usmrti plijen, guta ga od glave, iako je do sad napravljeno nekoliko istraživanja koja pokazuju da su veličina i vrsta plijena važni čimbenici koji potiču zmiju da guta plijen od glave, nije poznato ni kojim se osjetilima zmije služe da bi locirale glavu plijena niti kakva je percepcija i kognicija usmrćemog plijena. Koristeći komercijalne kobasice "Sneak Steak Sausages" (T-Rex products Ltd.) koje su napravljene od mišjeg mesa, a koje se i inače koriste za hranjenje rodentifagnih zmija, želimo manipulirati mirisnu i dodirnu percepciju plijena kako bismo vidjeli koji percepcijski mehanizmi utječu na gutanje plijena of glave. Antipredatorski mehanizmi u zmija vrlo su važni za njihovo preživljavanje. Oni se mogu kretati od jednostavnog bježanja, do kompleksnih oblika ponašanja kao što su napuhavanje tijela, siktanje, specifični položaji tijela, glumnjenje smrti te otrovnih ugriza. Naša je pretpostavka da ovakvi oblici ponašanja mogu imati genetičku osnovu tj. da se ovakvi oblici ponašanja razlikuju od populacije do populacije te da se nasljeđuju. Zato želimo, standardnim testovima za anitpredatorsko ponašanje, testirati i odrediti skup antipredatorskih ponašanja u mladunaca poskoka, a zatim metodama gkntitativne genetike ustanoviti nasljeđuje li se ovo poaščanje.

Ključne riječi |komparativna psihologija|percepcija,kognicija,zmije,bihevioralna genetika

Ugovor od 2.1.2007**Znanstvena bibliografija** http://bib.irb.hr/lista-radova?sif_proj=119-0000000-1285&print=true

Kontakt podaci

Osoba za kontakt	Zoran Tadić
Kontakt adresa	Zavod za animalnu fiziologiju, Rooseveltov trg 6, 10000, Zagreb
Telefon	4826266
Telefaks	4826260
E-pošta	ztadic@biol.pmf.hr
Web adresa	http://croatica.botanic.hr/~ztadic/ZT.htm

Suradnici

Ime i prezime	Status	Datum od	Datum do
Krunoslav Brčić-Kostić	Istraživač	02.01.2007	
Duje Lisičić	Znanstveni novak	02.01.2007	
Joško Sindik	Istraživač	02.01.2007	03.03.2011
Zoran Tadić	Voditelj	02.01.2007	

[Natrag](#)